

Kapitel 17. Genomförande

För att klara en omställning till ett långsiktigt hållbart samhälle krävs åtgärder inom flera områden där kommunen har ett stort ansvar. Nya tankar inom planering av såväl infrastruktur som bebyggelsestruktur kräver ett målmedvetet handlande från såväl kommunen som marknadens aktörer. För att nå målen för den översiktliga planeringen krävs en varsam utbyggnad i de tre kommundelarna med hänsynstagande till befintliga värden. Det krävs en kraftfull satsning på kollektivtrafik och bostadsutbyggnad i lägen med god kollektivtrafik.

Kommunalt ansvar

Kommunen ansvarar för planläggning av marken så att ny bebyggelse kan genomföras. Planläggningen ger rekommendationer och riktlinjer för var och hur bebyggelse får uppföras.

Genom att upprätta bostadsförsörjningsprogram tydliggör kommunen var och när kommunen vill att bostadsbebyggelsen genomförs. Genom att förvärva, förvalta och fördela mark för bebyggelse kan kommunen aktivt verka för att ny bebyggelse kommer till. De olika bostadsprojekten byggs oftast av enskilda byggherrar och genomförs i regel på marknadens villkor. Kommunens bostadsbolag bygger hyresbostäder efter kommunens ägardirektiv. För att erhålla en blandad befolkning och ge förutsättningar för integration och estetiskt tilltalande bebyggelse har kommunen ett ansvar att föreskriva vilka bebyggelse typer och upplåtelseformer som skall finnas i olika områden och hur de skall gestaltas.

Kommunen har ansvar för byggande av lokaler och anläggningar för kommunala verksamheter t ex skolor, barnomsorg, vissa bostadsformer för personer med behov av särskild omsorg samt fritids- och kulturanläggningar. Härutöver har kommunen ansvar för utbyggnad av infrastruktur inom vissa delar som t ex trafik, vatten och avlopp, energi, grönområden och parker.

Områden avsedda för verksamheter planeras i kommunens olika delområden på såväl kommunal som enskild mark. För att tillmötesgå efterfrågan på verksamhetstomter behövs en planberedskap eller detaljplanerad mark. För närvarande finns obebyggd detaljplanerad mark framförallt i Fässbergsdalen men även mindre markområden i Källered och Lindome.

För att styra genomförandet av olika planer i den riktning som översiktsplanen anger kan det vara en fördel att kommunen har en aktiv markpolitik. Kommunfullmäktige har nyligen uppdragit åt stadsbyggnadskontoret att upprätta en kommunal markpolicy.

Kommunen har ett ansvar att föra kunskap vidare om byggnadstraditioner, arkitektoniska kvaliteter och rumsliga samband samt för att sprida information om vikten att förvalta befintliga miljöer så att Mölndalsborna känner en historisk och kulturell förankring.

Genom att följa förändringar i samhället och sammanställa kunskap om befolkningen och olika områdets geografiska och fysiska förutsättningar ger kommunen gemensamma planeringsförutsättningar för samhällsutvecklingen.

Kommunstyrelsens ordförande Bengt Odlöv tar första spadtaget i Heljered

Reservat

Kommunen initierar bildande av natur- och kulturresevat för att säkerställa att be-
fintliga värden i dessa områden inte förstörs. Gunnebo har nyligen blivit ett statligt
kulturresevat. Runt Rådasjön pågår arbete för att bilda ett kommunalt naturresevat
i samarbete med Härryda kommun. I kommunens planering av naturvård pågår dis-
kussioner om att bilda resevat för ytterligare områden. Fler värdefulla områden med
tätortsnära natur behöver ett utökat skydd. Naturmiljöer runt de större vattendragen
behöver ges möjlighet att utvecklas och eventuellt få ett säkrare skydd. Kommunen
har en arbetsgrupp som arbetar med frågor för att säkerställa värdefulla naturområ-
den.

Trafik

Vi ser idag en inflyttning till Göteborgsregionen vilket innebär en utökad trafik på
infartsleder genom kommunen. Detta ger behov av utbyggnad av såväl vägnät som
kollektivtrafik. Utredningar pågår i samarbete med Vägverket och Banverket och
Göteborgs kommun för att finna långsiktiga lösningar för såväl vägtrafik som kol-
lektivtrafik i regionen. Detta berör såväl E6/E20 som E6.E20 Söderleden som Väst-
kustbanan och Kust till kustbanan. Kommunen har initierat utredningar om fler pen-
deltågsstationer inom kommunen. För att finna optimala lösningar krävs att väg- och
järnvägsutbyggnad samordnas. En utbyggnad av huvudvägnät och järnväg kräver
statliga investeringar. För att utbyggnad skall ske inom Mölndal krävs att olika åtgärder
finns med i de statliga investeringsplanerna. Det innebär även att kommunen
måste göra satsningar på anslutande lokalvägnät.

Mölndal har nyligen gjort ändringar inom kollektivtrafiken för att anpassa olika
sträckningar efter resandeströmmar och möjlighet till byten mellan de olika kollekti-
va färdmedel. Kommunen arbetar för att förbättra framkomligheten för bussar på
det befintliga vägnätet.

Det pågår en ständig utveckling inom trafikområdet. Inom Göteborgsregionen har
nyligen startats en utredning om Framtidens kollektivtrafik kallad K2020 i avsikt att
utveckla en långsiktig lösning för ökad kollektivtrafik. För att klara stora satsning-
ar på kollektivtrafik krävs att det finns ett stort befolkningsunderlag utmed större
sträckningar och att medborgarna är beredda att resa med kollektiva färdmedel.

Kommunen har upprättat olika trafikplaner för utbyggnad av vägnätet och för att
skapa säkrare trafik. Åtgärder som pågår gäller t ex lugnare trafik genom att införa
30 km hastighetsbegränsning på lokalgator och säkrare förhållanden för gående och
cyklanden genom utbyggnad av gång och cykelbanor. Miljöförbättrande åtgärder i de
offentliga rummen vidtas för att öka trevningen och för att förbättra estetik /skönhet
i vardagsmiljön.

Olika åtgärder för att vi skall använda cykeln som färdmedel och för att vi skall gå
mer är andra initiativ som kommunen arbetar med dels för att förbättra närmiljön
men även för att stärka folkhälsan. Enn satsning på cykeln som färdmedel kräver mer
än att rusta upp och bygga ut cykelnätet.

Parkeringsbehov och parkeringsnormer är idag reglerade enligt normer som kom
till för 10-20 år sedan. Det pågår en diskussion om vi behöver omarbete parkerings-
normer för att sänka antalet parkeringsplatser i centrala lägen där det finns god kol-
lektivtrafik. Parkeringsplatser bör lokaliseras nära tillfartsvägar så att inre miljöer
skyddas från störningar av biltrafik.

Bebyggelse

Översiktsplanen redovisar tre olika utbyggnadsprinciper för bostadsbebyggelse; ut-
byggnad av nya bebyggelseområden i tre större områden, tillskott/förtätning i be-
fintliga miljöer och omvandling i fritidshusområden. Detta kräver olika insatser i
planeringen och genomförandet.

För att klargöra förutsättningarna för bostadsbebyggelse i nyexploateringsområdena

I Mölndalsåns dalgång planeras för utbyggnad av infrastrukturen

Förbindelsen mellan östra och västra Källered skall förbättras

Cyklande och gående behöver säkrare trafikmiljö

har kommunen upprättat fördjupade översiktsplaner i Balltorp, Heljered och Ingemantorp/Fågelsten/Skäggered. I Heljered har en första etapp startats. För alla tre områdena innebär det stora initiala satsningar på infrastrukturen för att kunna öppna områdena för bebyggelse. Detta kräver att områdena byggs vidare i lämpliga etapper. I Kålleröd och Lindome finns möjlighet att för att utnyttja befintlig service och befintliga skolor med en väl planerad omfattning av utbyggnaden. Exploateringen förutsätts klara alla investeringskostnader inom området. I Balltorp som är ett väsentligt större område kommer att krävas investeringar inom flera kommunala ansvarsområden och ett genomförande av en första etapp behöver omfatta ett större antal bostäder. Programarbete har påbörjats. För de tre utbyggnadsområdena redovisas i de fördjupade översiktsplanerna och i delområdesbeskrivningarna de olika karaktärerna på områdena och dess genomförande med hänsyn till områdenas förutsättningar.

I befintliga områden med en uppväxt miljö är det väsentligt att tidigt inbjuda boende och fastighetsägare till delaktighet i planeringen. Förändringar i bebyggda områden kan även ge möjlighet till förbättrad service, kollektivtrafik eller upprustning av den fysiska miljön.

Planarbeten pågår i två omvandlingsområden vid Barnsjön respektive utmed Svartmossevägen för att kunna bygga om fritidshus till helårsboende. Behov samtidigt finns att bygga ut såväl vatten/avlopp som vägnät. Fler områden är i behov av nya planer för att kunna få en möjlighet till utbyggnad av såväl kommunalt vatten och avlopp som större bostäder.

Tillskott eller förtätningar i den befintliga tätortsbebyggelsen innebär oftast väsentliga förändringar i den uppväxta miljön som engagerar boende och fastighetsägare. Förslag till förtätningar finns framför allt inom centrala Mölndal där planarbeten för mindre kompletteringar 50-100 lägenheter pågår i flera områden. För att få underlag för en helhetsbedömning av vilka områden som är lämpliga att förtäta har kommunen startat utredningar på en mer översiktlig nivå. Behov av investeringar i form av infrastruktur, kommunal o kommersiell service kan komma att behöva utredas i samband med fortsatt arbete. Arbetet kommer också att ge underlag för bedömningar av lämplig utbyggnadsstrategi för kommunen, där avvägningar kan göras mellan önskemål om att förtäta eller att fortsätta utbyggnad av tätorten i de olika nybyggnadsområdena.

Inom kommunens tre centrumområden pågår diskussioner och olika planarbeten för att komma fram till lämpliga åtgärder för centrumupprustning eller utbyggnad. För Mölndals centrum pågår ett omfattande Visionsarbete för att ge området en handlingsplan för framtida utveckling. Utbyggnadsriktning och behov för handel och verksamheter skall klarläggas liksom möjligheter att bygga bostäder i centrala lägen. Mölndals centrum är en viktig kärna i regionplaneringen där även funktionen som en knutpunkt i kollektivtrafiken kommer att vara av väsentlig betydelse för regionen och eventuella framtida kopplingar till spårbunden trafik åt såväl öster som väster.

Olika faktorer som kan påverka ett genomförande

Efterfrågan på bostäder och lokaler för verksamheter är den starkaste drivkraften för kommunens utbyggnad. Under de senaste 20 åren har byggbranschens olika aktörer haft en stor påverkan på vilka projekt som har byggts ut i kommunen.

De senaste åren har kommunen bedrivit ett aktivt näringslivsarbete. Kommunen har en bra tillväxt av nya arbetsplatser och utsågs år 2002 till årets tillväxtkommun.

Kommunens bostadsförsörjningsprogram är inriktat på att öka utbyggnaden av antalet bostäder. Genom att planlägga mark och ha en beredskap för utbyggnad kan kommunen förbereda för en större utbyggnad. Där kommunen äger mark kan kommunen mer aktivt bidra till en utbyggnad genom att ge olika markanvisningar. Kommunen har ett stort markinnehav i kommande bostadsområden.

Tillgång till kommunal service är en förutsättning för att en samhällsutbyggnad skall kunna ske. Dagens inriktning med skola och barnomsorg i närområdet kräver att lokaltillgången är jämt fördelad och att tillskott kommer i nybyggnadsområden. I de olika områdena krävs även ett utbud inom kultur och fritidsområdet samt lokaler för vård och omsorg.

Diskussion om behov av ökad integration och blandning av funktioner, blandade upplåtelseformer, åtgärder för att bryta segregation är andra faktorer som genomsyrar dagens samhällsplanering. Miljöfrågor, närhet och delaktighet, tillgång till mötesplatser samt natur o strövområden är andra faktorer som påverkar vårt agerande och bidrar till att förbättra genomförandet av de förslag till en framtida mark och vatten användning som kommunen här visar i sin översiktsplan.